

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-19801]-67016

08.03.2017

Konu : Ekonomik değerinin
yitirilmesinden dolayı Gümrük
Müdürlüğünce oluşturulan
komisyon kararına göre imhası
gerçekleşen kimyevi maddenin
giderleştirilmesi.

İlgi: ...

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda;

- 3/6/2014 tarihinde Romanya'da yerleşik ... firmasına Bleach-C (bağırsak için beyazlatıcı) kimyevi maddesinin ithali için transfer bedeli olarak 6.637,50-Euro gönderildiği,

- Söz konusu malın 10.6.2014 tarihinde ... Gümrük Müdürlüğüne geldiği, ancak Tarım Bakanlığının Gıda Güvenliği Bilgi Sisteminden onay gelmediği için malın ithalatına izin verilmediği,

- Antrepoda bekletilmesi dolayısıyla ekonomik değerini yitiren söz konusu malın ... Gümrük Müdürlüğünce oluşturulan komisyon tarafından, ... tarihli ve ... No'lu İmha Kararıyla ithal edilmeksizin imha edildiği belirtilerek, transfer bedeli olarak gönderilen 6.637,50- Euro'nun Türk Lirası karşılığının kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I- 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU UYGULAMASI

Vergi Usul Kanununun "Takdir Komisyonlarının Görevleri" başlıklı 74 üncü maddesinin (a) fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca, yetkili makamlar tarafından istenilen matrah ve servet takdirlerini yapmak takdir komisyonlarının görevleri arasında yer almaktadır.

Ayrıca, mezkûr Kanunun;

- 278 inci maddesinde, yangın, deprem ve su basması gibi afetler yüzünden veyahut bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlak, paslanmak gibi hâller neticesinde iktisadî kıymetlerinde önemli bir azalış vaki olan emtia ile maliyetlerin hesaplanması mutad olmayan hurdalar ve döküntüler, üstüğü, deşe ve ıskartaların emsal bedeli ile değerileneceği,

- 267 nci maddesinde ise, gerçek bedeli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın emsal bedelinin, ortalama fiyat, maliyet bedeli ve takdir esas olmak üzere üç esasa göre tayin edileceği; ilk iki sıradaki usul ile belli edilemeyen emsal bedelin ilgililerin müracaatı üzerine takdir komisyonunca takdir yolu ile belli edileceği

hüküm altına alınmıştır.

Bunun yanı sıra, emtiaların imhasında genel uygulama, imhaların takdir komisyonu nezaretinde yapılmasıdır. Ancak son kullanma tarihi geçmiş veya bozuk olan ilaç, tıbbi malzeme, gıda, atık vb. emtianın insan sağlığına zararlı olabileceği ve acilen imha edilmesi mecburiyeti bulunan bu ürünlerin emsal bedellerinin takdir komisyonlarınca muayyen bir zamanda takdirinin mümkün olmayacağı hususları göz önüne alınarak; takdir komisyonuna başvurulmaksızın ilgili bakanlık veya yetkili kurum görevlilerinin de yer aldığı bir komisyon nezdinde tutanakla tespit edilmek suretiyle söz konusu malların imha edilebilmesi Maliye Bakanlığınca benimsenmiştir.

Bu çerçevede, imha edilecek emtianın niteliğine göre, ilgili mevzuat gereği görevli olan bakanlıkların veya yetkili kurumun görevlileri ve bu emtiayı imha etmeye yetkili müessese ile mükellefin temsilcilerinin de yer aldığı bir komisyon nezdinde imha işleminin yapılması ve bu durumun komisyon tarafından tutanakla tespit edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, söz konusu ürünlerin yukarıda bahsedilen şekilde teşekkül ettirilen bir komisyon nezdinde imha edilmesi halinde, bu ürünlerin imhası aşamasına mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi görevlilerinin katılımına gerek bulunmamaktadır.

Ayrıca, yukarıda izah edilen şekilde ilgili bakanlık veya yetkili kurum görevlilerinin de yer aldığı komisyon nezdinde imha işlemine ilişkin olarak düzenlenen tutanağın istenildiğinde ibraz edilmesi şartıyla muhafaza edilmesi gerekmekte olup, imha işleminin söz konusu tutanağa istinaden muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ancak, son kullanma tarihi geçmiş veya bozuk ürünlerin imha edilmesi işlemine ilgili bakanlık yetkililerinin katılımının sağlanamaması ve imhaya ilişkin tespit bu komisyon nezdinde tutanağa bağlanamaması durumunda, olayın mutlaka takdir komisyonuna intikalinin sağlanması ve imha edilen ürünlerin takdir komisyonunca belirlenecek emsal bedel üzerinden kayıtlara alınarak işlem yapılması gerekmektedir.

Buna göre, somut durumda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda Güvenliği Bilgi Sisteminden onay gelmediği için ithalatına izin verilmeyen, gümrük antreposunda bekletilen ve ekonomik değerini yitirmesinden dolayı ithal edilmeksizin komisyon nezdinde imha edilen emtianın, ilgili bakanlık veya yetkili kurum görevlilerinin de yer aldığı komisyon nezdinde imha işlemine ilişkin olarak düzenlenen tutanağın istenildiğinde ibraz edilmesi şartıyla muhafaza edilmesi gerekmekte olup, imha işleminin söz konusu tutanağa istinaden muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmesi ve bahse konu tutanağa dayanılarak 213 sayılı Kanununun 278 inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmesi mümkün bulunmaktadır.

II- 5520 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ KANUNU UYGULAMASI

Kurumlar Vergisi Kanununun "Safi kurum kazancı" başlıklı 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Ticari Kazancın Tarifi" başlıklı 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş; 38 inci maddesinin birinci fıkrasında da; "*Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:*

- 1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;*
- 2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.*

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulur."

hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda Güvenliği Bilgi Sisteminden onay gelmediği için ithalatına izin verilmeyen, gümrük antreposunda bekletilen ve ekonomik değerini yitirmesinden dolayı ithal edilmeksizin imha edilen emtianın, Vergi Usul Kanununa göre belirlenen emsal bedeli ile söz konusu emtianın maliyet bedeli arasındaki tutarın kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.